

Česká obchodní inspekce

Inspektorát pro Jihočeský kraj a Vysočinu

Praha dne 2. prosince 2021

Datovou schránkou

Oznamovatel:

Institut práva a občanských svobod z.s.

Sídlo: Kozí 916/5, Staré Město, 110 00 Praha 1

IČO: 10986511

Za Institut:

JUDr. Tomáš Nielsen, předseda

(dále „oznamovatel“)

**Podnět k dozoru nad dodržováním povinností
stanovených v zákoně č. 634/1992 Sb., o ochraně
spotřebitele**

I.

Ve smyslu příslušných ustanovení zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů podává tímto oznamovatel k příslušnému Inspektorátu České obchodní inspekce podnět k doзору nad dodržováním povinností z důvodu podezření, že došlo k protiprávnímu jednání a k porušení níže specifikovaných ustanovení zákona o ochraně spotřebitele, a to společností LIPNO SERVIS s.r.o., se sídlem č.p. 307, 382 78 Lipno nad Vltavou, IČ: 26016885, zaps. v OR vedeném KS v Českých Budějovicích v oddíle C, vložka 9229.

Odůvodnění:

II.

Společnost LIPNO SERVIS s.r.o. je ve smyslu ustanovení § 2 zákona o ochraně spotřebitele prodávajícím, tedy podnikatelem, který spotřebiteli dodává výrobky nebo nabízí služby. Jako taková je pak vázána povinnostmi stanovenými zejména zákonem o ochraně spotřebitele.

Článkem zveřejněným na <https://www.novinky.cz/koronavirus/clanek/na-lipne-levnejsi-skipas-pro-ockovane-40379401> dne 28.11.2021 s názvem „**Na Lipně levnější skipas pro očkované**“ bylo oznámeno, že: „*Největší jihočeský lyžařský Skiareál Lipno se rozhodl, že podpoří proočkovanost obyvatel Česka, a nabízí všem očkovaným skipas na celou sezonu za nižší cenu. Očkovaní lyžaři tak za něj místo 13 590 korun zaplatí 8910 korun.*“ Společnost LIPNO SERVIS s.r.o., která je dle názoru oznamovatele provozovatelem Skiareálu Lipno, prohlásila v předmětném článku mimo jiné toto:

„Levnější skipas platí po celou letošní lyžařskou sezonu. Při jeho nákupu se lyžaři na pokladnách musí prokázat certifikátem o očkování. „Rozhodli jsme se vyslyšet výzvy hygieniků a podpořit očkování. Pro očkované bude celosezonní skipas za nejvýhodnější letošní cenu, potvrdil Matěj Kratochvíl, ředitel Skiareálu Lipno.“

„Při zakoupení přes internet obdrží kupující výměnný poukaz, za který pak na pokladnách dostane skipas. A právě tam prokáže své očkování. Skipas umožní lyžařům přijet kdykoliv, na libovolně dlouhou dobu a bez čekání u pokladen, dodal Kratochvíl.“

Důkaz:

- <https://www.novinky.cz/koronavirus/clanek/na-lipne-levnejsi-skipas-pro-ockovane-40379401>

Předně společnost LIPNO SERVIS s.r.o. svým sdělením deklarovala naprostou ignoraci Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES („GDPR“). Informace o očkování fyzické osoby proti nemoci covid-19 je považována za údaj o zdravotním stavu, neboť vypovídá o tom, že osobě byla poskytnuta určitá zdravotní služba poskytovatelem zdravotních služeb (že jí byla aplikována vakcína). Tato informace je svou povahou vysoce důvěrná a je specificky chráněna, a to článkem 9 nařízení o GDPR. Článek 9 v odst. 1 GDPR navíc přímo zakazuje zpracování osobních údajů o zdravotním stavu fyzické osoby a tyto údaje je možné zpracovávat pouze v případě, že je dána některá z podmínek uvedených v čl. 9 odst. 2 GDPR.

Společnost LIPNO SERVIS s.r.o. se však rozhodla za účelem poskytnutí levnějších skipasů očkovaným osobám tyto informace o zdravotním stavu svých zákazníků zcela protiprávně zjišťovat, a zásadním způsobem tak porušovat článek 9 nařízení o GDPR. To vše navíc za situace, kdy zvláštní ochranu informací o zdravotním stavu fyzických jako informací vysoce důvěrných konstatoval ve svém rozhodnutí ze dne 18.11.2021 i Ústavní soud. Nelze mít přitom za to, že podobná informace je sdělována se souhlasem subjektu údajů, neboť s jejím případným neposkytnutím je spojena sankce spočívající v neposkytnutí služby, resp. v poskytnutí služby za cenu, která je o více než 50 % vyšší. I kdyby tedy souhlas poskytnut byl, je nutné na něj nahlížet jako na souhlas nedobrovolný a zřejmě i neinformovaný.

Jakýkoliv požadavek společnosti LIPNO SERVIS s.r.o. na poskytnutí informací o zdravotním stavu svých zákazníků tak představuje příkrý rozpor s nařízením EU o GDPR. Jakékoliv negativní následky spojené s tím, když zákazník tuto informaci společnosti LIPNO SERVIS s.r.o. nesdělí, případně není schopen prokázat, že byl očkován proti nemoci covid-19 (a to například proto, že nemoc prodělal, ze zdravotních důvodů není možné jej očkovat apod.), znamenají navíc přímou diskriminaci takových zákazníků a jsou v příkrém rozporu s ustanoveními § 2 odst. 1, 3 a § 6 odst. 4 antidiskriminačního zákona.

Důkaz:

- *rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 18.11.2021*

Nicméně společnost LIPNO SERVIS s.r.o. poskytnutí citlivých informací o zdravotním stavu od svých zákazníků přímo vyžaduje a jejich poskytnutí odměňuje levnějším celoročním skipasem, kdy očkování lyžaři za celoroční skipas místo 13.590,- Kč zaplatí 8.910,- Kč, tedy o celých 35 % nižší cenu.

Dle názoru oznamovatele tak svým shora uvedeným protiprávním jednáním společnost LIPNO SERVIS s.r.o. nejen že porušila nařízení EU o GDPR a dále pak příslušná ustanovení antidiskriminačního zákona, ale navíc porušila i příslušná ustanovení zákona o ochraně spotřebitele.

Společnost LIPNO SERVIS s.r.o. se svým protiprávním jednáním v první řadě dopustila nekalé obchodní praktiky ve smyslu ustanovení § 4 zákona o ochraně spotřebitele, kdy jeho odstavec 1 definuje nekalou obchodní praktiku takto:

Obchodní praktika je nekalá, je-li v rozporu s požadavky odborné péče a podstatně narušuje nebo je způsobilá podstatně narušit ekonomické chování spotřebitele, kterému je určena, nebo který je jejím působení vystaven, ve vztahu k výrobku nebo službě. Je-li obchodní praktika zaměřena na určitou skupinu spotřebitelů, posuzuje se podle průměrného člena této skupiny.

Ustanovení § 4 odst. 3 zákona o ochraně spotřebitele pak za nekalou obchodní praktiku považuje i agresivní obchodní praktiku, která je v ustanovení § 5b zákona o ochraně spotřebitele definována takto:

(1) Obchodní praktika se považuje za agresivní, pokud ve svých věcných souvislostech a s přihlédnutím ke všem jejím rysům a okolnostem výrazně zhoršuje nebo může výrazně zhoršit svobodu volby nebo chování spotřebitele ve vztahu k výrobku nebo službě, a to obtěžováním, donucováním včetně použití fyzické síly nebo nepatřičným ovlivňováním, čímž způsobí nebo může způsobit, že spotřebitel učiní rozhodnutí ohledně koupě, které by jinak neučinil.

(2) Při posuzování, zda je obchodní praktika agresivní, se přihlíží

a) k načasování, místu, povaze nebo době trvání obchodní praktiky,

b) ke způsobu jednání, jeho výhružnosti nebo urážlivosti,

c) k vědomému využití nepříznivé situace spotřebitele, která vede ke zhoršení úsudku spotřebitele, k ovlivnění jeho rozhodnutí ve vztahu k výrobku nebo službě,

d) k nepřiměřené mimosmluvní překážce uložené prodávajícím pro uplatnění práv spotřebitele včetně uplatnění práv na ukončení smlouvy nebo změnu výrobku nebo služby nebo změnu prodávajícího, nebo

e) k výhrůžce právně nepřipustným jednáním.

Kromě nekalé obchodní praktiky se pak společnost LIPNO SERVIS s.r.o. navíc zřejmě dopustila porušení zákazu diskriminace spotřebitele, který je obsažen v ustanovení § 6 zákona o ochraně spotřebitele. Dle tohoto ustanovení Prodávající nesmí při prodeji výrobků nebo poskytování služeb spotřebitele diskriminovat. Diskriminací spotřebitele jsou tedy takové obchodní praktiky, které při srovnatelných transakcích nedůvodně znevýhodňují některé spotřebitele před jinými.

Společnost LIPNO SERVIS s.r.o. tak nejen že své zákazníky, coby spotřebitele, diskriminuje na základě svého vlastního protiprávního jednání, kdy zcela v rozporu s nařízením EU o GDPR vyžaduje poskytnutí citlivých informací o jejich zdravotním stavu, ale navíc očkované zákazníky oproti těm neočkovaným zvyhodňuje zcela nedůvodně. Je přitom obecně známou skutečností, že očkované osoby jsou stejnými potencionálními přenašeči onemocnění covid-19 jako osoby neočkované. Pokud očkování k něčemu slouží, tak možná maximálně k ochraně očkovaných osob před horším průběhem onemocnění. Nicméně i tato potencionální ochrana očkovaných osob před horším průběhem onemocnění je ve světle poznatků a událostí posledních dní, kdy je očkovaným osobám zkracována doba tzv. „bezinfekčnosti“, přinejmenším diskutabilní. Jednání společnosti LIPNO SERVIS s.r.o. tak představuje zakázanou diskriminaci, neboť odlišné zacházení s různými subjekty nacházejícími se ve stejné nebo obdobné situaci nesleduje legitimní cíl a prostředky použité k dosažení tohoto cíle nejsou a ani nemohou být v žádném případě přiměřené, když očkování proti onemocnění covid-19 je nástrojem, který nechrání proti onemocnění covid-19.

V daném případě tak neexistuje jakýkoliv právní a medicínský důvod zvyhodňovat očkované zákazníky oproti zákazníkům neočkovaným a společnost LIPNO SERVIS s.r.o. se tak dle názoru oznamovatele vůči svým neočkovaným zákazníkům dopouští diskriminačního jednání definovaného v příslušných ustanoveních antidiskriminačního zákona, a potažmo tak porušuje i zákaz diskriminace specifikovaný v ustanovení § 6 zákona o ochraně spotřebitele. V souvislosti se zákazem diskriminace spotřebitele pak oznamovatel poukazuje např. i na nález Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 3121/18 ze dne 17.4.2019. Situaci vnímáme za o to kritičtější, že k diskriminaci dochází na základě zdravotního stavu zákazníků.

INSTITUT PRÁVA
A OBČANSKÝCH SVOBOD

III.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti a na možné protiprávní jednání společnosti LIPNO SERVIS s.r.o. podává tímto oznamovatel příslušnému Inspektorátu České obchodní inspekce, coby dozorujícímu orgánu nad ochranou spotřebitele, podnět k tomu, aby prošetřil, zda shora uvedeným jednáním společnosti LIPNO SERVIS s.r.o. nedošlo k naplnění skutkové podstaty některého z přestupků specifikovaných v ustanovení § 24 zákona 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů.

IV.

Oznamovatel tímto žádá, aby byl vyrozuměn o přijatých opatřeních a stavu věci.

Institut práva a občanských svobod, z.s.

Tomáš Nielsen, předseda spolku

email: info@prolibertate.cz

mobil: +420 725 749 954

web: www.prolibertate.cz

Institut práva a občanských svobod, z.s.
Kozí 916/5, Staré Město, 110 00 Praha 1
IČO: 10986511
Spisová značka: L 75092 vedená u Městského soudu v Praze